

Briselē, 2021. gada 22. novembrī
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2021/0106(COD)

13802/1/21
REV 1

LIMITE

TELECOM 413
JAI 1209
COPEN 394
CYBER 288
DATAPROTECT 254
EJUSTICE 98
COSI 221
IXIM 224
ENFOPOL 420
FREMP 260
RELEX 964
MI 831
COMPET 802
CODEC 1457

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
K-jas dok. Nr.:	8115/20
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko nosaka saskaņotus noteikumus mākslīgā intelekta jomā (Mākslīgā intelekta akts) un groza dažus Savienības leģislatīvos aktus – progresa ziņojums

---

I. IEVADS

1. Komisija 2021. gada 21. aprīlī pieņēma priekšlikumu Regulai, ar ko nosaka saskaņotus noteikumus mākslīgā intelekta jomā (Mākslīgā intelekta akts) ¹.

---

¹ Dok. 8115/21.

2. Komisijas priekšlikuma, kura pamatā ir LESD 16. un 114. pants, mērķi ir nodrošināt, ka mākslīgā intelekta (MI) sistēmas, ko laiž Savienības tirgū un izmanto Savienībā, ir drošas un atbilst spēkā esošajiem tiesību aktiem par pamattiesībām un Savienības vērtībām, nodrošināt juridisko noteiktību nolūkā atvieglot investīcijas un inovāciju MI jomā, uzlabot pārvaldību un spēkā esošo tiesību aktu par pamattiesībām un drošību efektīvu izpildi un veicināt vienota tirgus attīstību likumīgiem, drošiem un uzticamiem MI lietojumiem, vienlaikus novēršot tirgus sadrumstalotību.
3. Eiropas Parlaments ir paziņojis, ka lieta tiks nodota Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komitejai (*IMCO*). *IMCO* par šīs lietas referentu izvirzīja *Brando BENIFEI (S&D, Itālija)*. Galīgais lēmums par šīs lietas piešķiršanu EP komitejām vēl nav pieņemts.
4. Par priekšlikumu notika apspriešanās gan ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, gan ar Eiropas Reģionu komiteju, un attiecīgi 2021. gada 15. jūnijā un 2021. gada 24. jūnijā abām iestādēm tika nosūtīti oficiāli atzinuma pieprasījumi. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinumu par priekšlikumu sniedza 2021. gada 22. septembrī ², savukārt Eiropas Reģionu komiteja atzinumu vēl nav pieņēmusi.
5. Eiropas Centrālajai bankai lūdza sniegt atzinumu par dažiem priekšlikuma aspektiem, kas ir tās kompetencē vai pienākusos. Oficiālo lūgumu Padome nosūtīja 2021. gada 3. novembrī, un atzinums vēl nav pieņemts.
6. 2021. gada 18. jūnijā Eiropas Datu aizsardzības kolēģija (EDAK) un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs (EDAU) sniedza kopīgu atzinumu par priekšlikumu ³.

---

² [EESK atzinums par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, kas nosaka saskaņotas normas mākslīgā intelekta jomā \(Mākslīgā intelekta akts\) un groza dažus Savienības leģislatīvos aktus.](#)

³ [EDAK un EDAU kopīgais atzinums, 2021. gada maijs.](#)

II. DARBS PADOMĒ

7. Padomē priekšlikuma izskatīšana ir veikta Telesakaru un informācijas sabiedrības jautājumu darba grupā (turpmāk – *TELECOM* darba grupa). *TELECOM* darba grupa sāka apspriest priekšlikumu Portugāles prezidentūras laikā vairākās sanāksmēs, kas notika laikposmā no 2021. gada aprīļa līdz jūnijam. Turklāt prezidentvalsts Portugāle 2021. gada 8. jūnijā rīkoja īpašu darbsemināru, kura mērķis bija dalībvalstis iepazīstināt ar dažām galvenajām regulatīvajām izvēlēm un ierosinātā Mākslīgā intelekta akta (MI akta) pamatelementiem un apspriesties ar tām par šiem jautājumiem.
8. Priekšlikuma analīze tika turpināta *TELECOM* darba grupā Slovēnijas prezidentūras laikā sanāksmēs, kas notika 6. jūlijā, 7. un 21. septembrī, 5., 12. un 26. oktobrī un 9. un 16. novembrī. Šajās sanāksmēs Komisija sīki iepazīstināja ar visu ierosinātās regulas tekstu, un delegācijas rīkoja sākotnējas apspriedes. Turklāt prezidentvalsts Slovēnija līdztekus organizēja piecus tiešsaistes darbseminārus 15. jūlijā, 31. augustā, 20. un 27. septembrī un 7. oktobrī. Darbsemināros varēja piedalīties eksperti no galvaspilsētām, un to darba kārtības bija līdzīgas darba kārtībām *TELECOM* darba grupas iepriekšējās sanāksmēs, kas bija veltītas MI aktam, lai sniegtu papildu iespējas detalizētākām padziļinātām diskusijām un jautājumu un atbilžu sesijām par tematiem, kas tika apspriesti *TELECOM* darba grupā notikušajās prezentācijās.
9. Papildus *TELECOM* darba grupas locekļu veiktajai analīzei 30. septembrī notika īpašs tiešsaistes darbseminārs, lai sīkāk izpētītu priekšlikuma ietekmi tieslietu un iekšlietu jomā. Darbseminārs bija turpinājums diskusijām par MI akta priekšlikumu, kuras notika iekšlietu un tieslietu ministru neformālajā sanāksmē 2021. gada 17. un 18. jūlijā, un tajā varēja piedalīties gan TI, gan *TELECOM* kopienu eksperti. Šajās diskusijās galvenā uzmanība tika pievērsta MI sistēmas definēšanai, priekšlikuma faktiskajai ietekmei uz tieslietu un iekšlietu jomu attiecībā uz procedūrām, izmaksām un produktu un pakalpojumu pieejamību jo īpaši augsta riska kategorijās (bet ne tikai) un pieejai MI sistēmu izmantošanai tiesībaizsardzības nolūkos, jo īpaši attiecībā uz reāllaika attālinātas biometriskās identifikācijas izmantošanu sabiedriskās vietās.

10. Prezidentvalsts Slovēnija 2021. gada 15. oktobrī organizēja neformālu telesakaru ministru padomi, kas ilga pusi dienas un bija veltīta tikai MI akta priekšlikumam. Sanāksme notika videokonferences formātā, un tās galvenais mērķis bija nodrošināt politisku vadību notiekošajām diskusijām tehniskā līmenī. Ministri apstiprināja savu atbalstu horizontālajai un uz cilvēku vērstajai pieejai MI reglamentēšanai un uzsvēra, ka ar šo regulu ES var uzņemties vadošo lomu pasaules mērogā standartu noteikšanā šajā jomā. Tomēr viņi arī norādīja uz vairākiem jautājumiem, ko jāturpina izstrādāt, jo īpaši attiecībā uz darbības jomu, definīcijām, precīzām un tehniski īstenojamām prasībām augsta riska MI lietojumiem un to, lai jaunais režīms neradītu pārmērīgu administratīvo slogu, jo īpaši MVU un jaunuzņēmumiem, kā arī pienācīgi ņemtu vērā nozaru īpatnības.
11. Prezidentvalsts Slovēnija 2021. gada 5. oktobrī lūdza delegācijas *TELECOM* darba grupā sniegt rakstiskus komentārus un redakcionālus ierosinājumus par ierosinātās regulas pirmajiem 29 pantiem, lai sāktu darbu pie priekšlikuma pirmā daļējā kompromisa teksta. Pēc šā lūguma 18 dalībvalstis iesniedza savus rakstiskos komentārus.
12. Pamatojoties uz delegāciju rakstiskajiem iesniegumiem, kā arī ņemot vērā Padomē notikušo diskusiju rezultātus, prezidentvalsts Slovēnija sagatavoja pirmo daļējā kompromisa priekšlikumu un [*iesniedza to delegācijām TELECOM darba grupas 2021. gada 30. novembra sanāksmē*]. Galvenās jomas, kurām prezidentvalsts Slovēnija pievērsusies daļējā kompromisā, ir aprakstītas šeit.
  - a) **Darbības joma**
13. Priekšlikuma darbības joma ir precizēta, un galvenās izmaiņas ir pievienota skaidra atsauce uz valsts drošības izslēgšanu no ierosinātās regulas darbības jomas. Tas ir saskaņā ar LESD 4. panta 2. punktu, kurā noteikts, ka valsts drošība paliek vienīgi katras dalībvalsts atbildībā.

14. Tāpat ir precizēts, ka MI akts nebūtu jāpiemēro mākslīgā intelekta sistēmām un to rezultātiem, ko izmanto vienīgi pētniecības un izstrādes vajadzībām.

b) Definīcijas

15. Kompromisa priekšlikumā vairākas definīcijas ir precizētas un ir pievienotas jaunas definīcijas. Proti, MI sistēmas definīcija ir ierobežota, lai nodrošinātu lielāku juridisko skaidrību un labāk atspoguļotu to, ko nozīmē MI sistēma MI akta vajadzībām, skaidri norādot, ka jebkurai šādai sistēmai būtu jāspēj noteikt, kā sasniegt konkrētu cilvēka noteikto mērķu kopumu, mācoties, argumentējot vai modelējot. Šo izmaiņu mērķis ir arī novērst to, ka ierosinātās regulas darbības jomā tiek iekļautas tradicionālākas programmatūras sistēmas, ko parasti neuzskata par mākslīgo intelektu. Saistībā ar šo grozījumu ir precizēts arī I pielikumā iekļautais metožu un pieeju saraksts, lai nodrošinātu lielāku skaidrību par to, uz kādām sistēmām attiecas šī definīcija.

16. Turklāt dažas dažādu regulētu dalībnieku definīcijas ir uzlabotas (piemēram, sagādātājs, lietotājs, pilnvarotais pārstāvis) vai pievienotas (piemēram, ražotājs), lai labāk izskaidrotu to uzdevumus un pienākumus MI vērtību ķēdē. Turklāt definīcijas, kas attiecas uz biometriju, ir precizētas atbilstoši izmaiņām, kas ieviestas attiecīgajos noteikumos.

c) Aizliegta MI prakse

17. Attiecībā uz aizliegtu mākslīgā intelekta praksi kompromisa tekstā ir paredzēts paplašināt aizliegumu izmantot mākslīgo intelektu sociālajā novērtēšanā, attiecinot to arī uz privātā sektora dalībniekiem, lai šīs prakses izmantošanu neierobežotu tikai publiskajam sektoram.

18. Attiecībā uz tiesībsardzības iestāžu veiktu reāllaika biometriskās tālidentifikācijas sistēmu izmantošanu publiski pieejamās vietās, ir precizēts, ka šādas sistēmas varētu izmantot arī citi dalībnieki, rīkojoties tiesībsardzības iestāžu vārdā. Tāpat ir paplašināti mērķi, saistībā ar kuriem tiesībsardzības iestādēm būtu jāļauj izmantot reāllaika biometrisko tālidentifikāciju, kā arī ar to saistītais atļauju piešķiršanas process.

19. Turklāt ir grozīts noteikums, ar kuru aizliedz izmantot MI sistēmas, kas izmanto specifiskas personu grupas neaizsargātības iezīmes, un tagad tas attiecas arī uz personām, kas ir neaizsargātas sociālās vai ekonomiskās situācijas dēļ.

d) **Augsta riska MI sistēmu klasifikācija**

20. Noteikumi, ar kuriem definē augsta riska MI sistēmu klasifikācijas noteikumus, ir rūpīgi pārskatīti, lai nodrošinātu lielāku juridisko skaidrību un teksta lasāmību. Turklāt III pielikumā iekļautais augsta riska MI sistēmu jomu un izmantošanas gadījumu saraksts ir pārskatīts un paplašināts, lai iekļautu digitālo infrastruktūru un vides aizsardzību. Attiecībā uz augsta riska izmantošanas gadījumiem tiesībaizsardzības jomā – noziegumu analīze ir svītrotā no saraksta un ir sašaurināts to dziļviltojumu konstatēšanas sistēmu klāsts, kuri ietilpst augsta riska kategorijā.

21. Turklāt ir pievienota jauna sadaļa, lai ņemtu vērā situācijas, kad MI sistēmas var izmantot daudziem un dažādiem mērķiem (vispārēja pielietojuma MI) un kad var būt apstākļi, kuros vispārēja pielietojuma MI tehnoloģija tiek integrēta citā sistēmā, bet vispārējā pielietojuma MI sistēmas sagādātājam nav nekādas ietekmes vai ir tikai ierobežota ietekme uz atbilstības nodrošināšanu ar regulā noteiktajiem pienākumiem. Ierosinātajā jaunajā pantā ir precizēts, ka ikviens operators, kas precizē vispārējas lietošanas MI sistēmas paredzēto nolūku un laiž to tirgū vai nodod ekspluatācijā šādam nolūkam, būtu jāuzskata par sagādātāju.

22. Attiecībā uz nosacījumiem, kas skar 7. pantā izklāstītos III pielikuma grozījumus, ir veikti turpmāki šādu grozījumu kritēriju atjauninājumi, lai nodrošinātu lielāku juridisko skaidrību.

e) **Deleģēšanas īstenošana**

23. Ir būtiski precizēti noteikumi par iespēju atjaunināt mākslīgā intelekta metožu un pieeju sarakstu, kā noteikts I pielikumā, kā arī noteikumi par III pielikumā ietvertā augsta riska MI sistēmu saraksta atjaunināšanu, izmantojot deleģētos aktus, tādējādi Komisija gan Eiropas Parlamentam, gan Padomei regulāri iesniegs ziņojumu par šādu izmaiņu nepieciešamības novērtējumu.

III. GALVENIE NEATRISINĀTIE JAUTĀJUMI

24. Papildus jautājumiem, kas tieši risināti kompromisa priekšlikumā un izklāstīti iepriekš, prezidentvalsts Slovēnija ir apzinājusi tādus jautājumus kā papildu, potenciāli sarežģītākus jautājumus, kas būs sīkāk jāanalizē turpmākajās diskusijās par priekšlikumu.

a) **Prasības augsta riska MI sistēmām**

25. Daudzas delegācijas ir norādījušas, ka prasības attiecībā uz augsta riska MI sistēmām, kā paredzēts priekšlikuma III sadaļas 2. nodaļā, dažkārt ir nedaudz neskaidras un būtu jādefinē labāk. Lai uzņēmumiem būtu mazāk apgrūtināti ievērot prasības, būtu jāsniedz daži praktiski norādījumi par to, kā tās izpildīt, piemēram, attiecībā uz kvalitāti un piemērotību uz datiem attiecinātu prasību kontekstā un piemērotu veidu un pārredzamības pakāpi saistībā ar informācijas sniegšanu lietotājiem. Kā jautājums, par kuru būtu nepieciešamas turpmākas diskusijas, tika izvirzīta arī mijiedarbība starp priekšlikumā izklāstītajām prasībām attiecībā uz augsta riska MI sistēmām un attiecīgajiem nākotnes standartiem. Ir svarīgi arī atzīmēt, ka dažas no 2. nodaļā izklāstītajām prasībām tiek uzskatītas par pārāk stingrām. Piemēram, lielākajā daļā scenāriju šķiet gandrīz neiespējami izpildīt prasību, ka apmācības, validēšanas un testēšanas datu kopām ir jābūt bez kļūdām un pilnīgām. Vairākas delegācijas uzsvēra, ka, lai gan tā tam vajadzētu būt, cik vien tas ir iespējams, tomēr tai nevajadzētu būt absolūtai prasībai.

b) **Dažādu MI vērtības ķēdes dalībnieku pienākumi**

26. Vairākas dalībvalstis norādīja, ka MI sistēmu sagādātāji pildīs lielāko daļu MI aktā noteikto pienākumu un prasību. Tomēr, ņemot vērā to, ka MI sistēmas tiek izstrādātas un izplatītas kompleksās vērtību ķēdēs, kur robežas starp dažādiem dalībniekiem ne vienmēr ir skaidri noteiktas, var būt lietderīgi atkārtoti izvērtēt pienākumu un lomu sadalījumu, lai labāk atspoguļotu MI sistēmas izstrādes, laišanas tirgū vai darbības reālo situāciju.

c) **Atbilstība un izpildes nodrošināšana**

27. Tika paustas arī zināmas bažas par to, ka ierosinātajā MI aktā ir izklāstīta pārāk sarežģīta atbilstības sistēma, kas uzņēmumiem radīs ievērojamu administratīvo slogu un izmaksas. Lai gan lieli uzņēmumi var segt šādas izmaksas, mazākiem uzņēmumiem, kas izstrādā MI sistēmas, ne vienmēr ir spējas vai resursi, lai tiktu galā ar augsto atbilstības nodrošināšanas slogu, kas radies ierosinātās regulas noteikumu dēļ. Šajā sakarā vairākas dalībvalstis norādīja, ka būtu vajadzīga vispārējā atbilstības satvara vienkāršošana un precizēšana, kā arī papildu atbalsta pasākumi, jo īpaši attiecībā uz MVU un jaunuzņēmumiem, lai nodrošinātu, ka tie spēj saglabāt savu konkurētspēju. Līdzīgi diskusijās par izpildes pasākumiem atklājās, ka pašlaik ierosinātās MI aktā ierosinātās sankcijas var būt pārmērīgas attiecībā uz MVU un jaunuzņēmumiem, nostādot tos neizdevīgākā stāvoklī salīdzinājumā ar lieliem uzņēmumiem, kas varētu vieglāk absorbēt šādu finansiālo ietekmi.

d) **Saistība ar citiem tiesību aktiem**

28. Daudzas delegācijas uzsvēra, ka būs jāturpina darbs, lai nodrošinātu ierosinātā MI akta konsekveni un sinerģiju ar vispārējo ES tiesisko regulējumu. Priekšlikumā būtu jāapzina un jāizmanto par pamatu spēkā esošās prasības, kuras noteiktas Vispārīgajā datu aizsardzības regulā, Tiesībaizsardzības direktīvā, jaunajā tiesiskajā regulējumā un citos konkrētos nozaru tiesību aktos, piemēram, Produktu vispārējās drošības regulā, un kuras jau ir jāievēro esošajām mākslīgā intelekta sistēmām. Dalībvalstis pauda bažas, ka pretējā gadījumā varētu rasties risks dažādiem MI vērtību ķēdes dalībniekiem, uz kuriem varētu attiekties pretrunīgi pienākumi. Būs jānovērš jebkādas iespējamās juridiskās neatbilstības, lai līdz minimumam samazinātu neatbilstības risku un atvieglotu izpildes centienus.

IV. NOBEIGUMS

29. Pastāvīgo pārstāvju komiteja tiek aicināta vienoties šo progresu ziņojumu nosūtīt Padomei.